

**Hanzehogeschool
Groningen**

University of Applied Sciences

Impliciet leren (1/2)

*Een onderzoek naar impliciet leren
in het bewegingsonderwijs*

share your talent. **move** the world.

Aanleiding

Impliciet leren wordt gezien als de tegenhanger van het “traditionele” expliciet leren. De kern van het verschil tussen impliciet leren en expliciet leren zit hem in de hoeveelheid kennis over de bewegingsuitvoering die de leerling opdoet. Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat impliciet leren een effectievere leerstrategie is dan expliciet leren (Steenbergen, et al., 2010; van der Kamp et al., 2015). Echter, binnen het bewegingsonderwijs wordt het bijna niet toegepast (van Casteren et al., 2015).

Doelstelling

Het doel van het onderzoek is om in kaart te brengen of impliciete leerstrategieën effectiever zijn dan expliciete leerstrategieën. In dit onderzoek wordt gebruik gemaakt van foutloos leren en differentieel leren. Daarnaast is het doel om te inventariseren welke strategie kinderen het leukst vinden.

Bij **foutloos leren** richt je de bewegingssituatie zo in, dat de kans op het maken van fouten ontzettend klein is, om vervolgens de taak steeds een klein beetje moeilijker te maken.

Bij **differentieel leren** varieer je veel binnen de uitvoering van de beweging.

Methode

Binnen het onderzoek is gekozen voor de leerlijn mikken. Het onderzoek is uitgevoerd bij twee groepen vijf van de basisschool de Beijumkorf in Groningen. De twee groepen zijn verdeeld in een impliciete groep (N=22) en een expliciete groep (N=21).

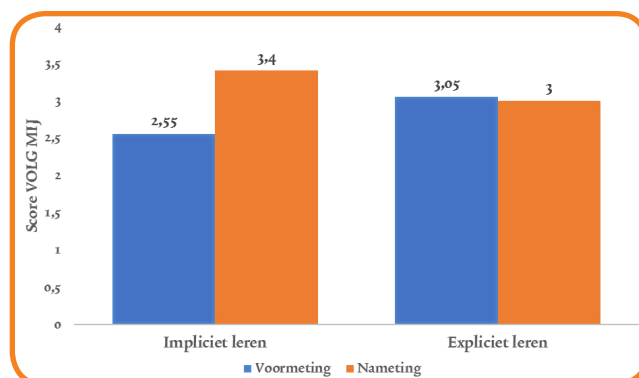
Instrument en procedure

Om de vaardigheid mikken te meten, is gebruik gemaakt van het leerlingvolgsysteem VOLG MIJ (Jan Luiting Fonds). Kinderen zijn in een vóór-meting en na-meting op basis van dit systeem ingedeeld in één van de vijf niveaus (hoe hoger het niveau, hoe vaardiger het kind is). Tussen de metingen is gedurende drie weken tijdens drie lessen het onderdeel mikken aangeboden (bij de ene groep op basis van een impliciete leerstrategie en de andere groep een expliciete leerstrategie).

Na ieder les zijn in beide groepen twee willekeurige kinderen bevraagd op hun plezierbeleving van de les.

Resultaten

In de onderstaande figuur is te zien dat de impliciete groep vooruitgang heeft geboekt ten opzichte van de vóór-meting en de expliciete groep nagenoeg op hetzelfde niveau is gebleven.

Uit de interviews blijkt dat er geen verschil zit in de plezierbeleving van de impliciete en expliciete lessen.

Conclusie

Uit dit onderzoek blijkt dat impliciet leren een effectievere leerstrategie is dan expliciet leren bij het aanbieden van de leerlijn mikken. Er is geen verschil in plezierbeleving tussen beide leerstrategieën.

Meer informatie? Wouter de Groot (w.de.groot@pl.hanze.nl)